

EXCURSIE LEUVEN (B)

Ontwerperskring Oss, 30 juni 2018

Programma excursie Leuven, zaterdag 30 juni 2018

8.30 uur	vertrek Gemeentehuis Oss
10.30 uur	Parking Vaartkom, Engels Plein 32 Leuven Koffie OPEC, Vaartkom 4
11.15 uur	Stadswandeling deel 1 (o.a. Vaartkom, Stationsomgeving)
13.00 uur	Museum M (lunch en bezichtiging)
15.00 uur	Universiteitsbibliotheek (incl. torenbeklimming)
15.45 uur	Stadswandeling deel 2 (centrum, Groot Begijnhof, Dijleterrassen, Sluispark)
17.00 uur	Borrel
18.00 uur	Diner Grand Café De Hoorn, Sluisstraat 79
20.30 uur	Vertrek naar Oss
22.30 uur	Aankomst Oss

Deelnemers:

- 1. Esther Kruit
- 2. Henk Ariëns
- 3. Petra Willems
- 4. Chris Perreijn
- 5. Maurits Cobben
- 6. Ton Maria Nijhof
- 7. Ben van Schaijk
- 8. Natasja Brands
- 9. Martin Hagreis
- 10. Floor Mollen

1. Vaartkom – Tweewaters, o.a. OPEK (openbaar entrepot) + woningbouw
2. Balk van Beel – Stephan Beel,
3. Station Leuven – Samyn & partners arch. 2000
4. Stationsomgeving, kantoren – Crepain Binst, 2011
5. Kop van Kessel Lo, SeArch arch. / ARTE
6. Centrale Werkplaats, Locomotievenpad – Wit arch.
7. Universiteitsbibliotheek
8. Museum M – Stéphane Beel arch., 2009
9. Zwembadsite – BOB361 arch.
10. Campus Vlerick Managementschool – 360 Arch.
11. Faculteit Soc. Wetenschappen – Popncini en Lootens arch.
12. STUK – Neutelings Riedijk
13. Appartementen Ramberg –
14. Barabrahof – De Gregorio & partners arch., 2010
15. Dijleterrassen – Ontwerpbureau Pauwels
16. Mouterij – VBM arch.
17. Woningbouw Klaverveld – Ontwerpbureau Pauwels
18. Woningbouw Cardenveld – Pol Imbrechts arch.
19. Tervuursepoort – Jaspers Eysers arch.
20. Imec-toren – Baumschlager Eberle, 2014

1. Vaartkom – Tweewaters, o.a. OPEK (openbaar entrepot) + woningbouw
2. Balk van Beel – Stephan Beel
3. Station Leuven – Samyn & partners arch., 2000
4. Stationsomgeving, kantoren – Crepain Binst, 2011
5. Kop van Kessel Lo, SeArch arch. / ARTE
6. Centrale Werkplaats, Locomotievenpad – Wit arch.
7. Universiteitsbibliotheek
8. Museum M – Stéphane Beel arch., 2009
9. Rector de Somerplein – Ney en partners, 2013
10. Zwembadsite – BOB361 arch.
11. Campus Vlerick Managementschool – 360 Arch.
12. Faculteit Soc. Wetenschappen – Popncini en Lootens arch.
13. STUK – Neutelings Riedijk
14. Appartementen Ramberg –
15. Barbarahof – De Gregorio & partners arch., 2010
16. Dijleterrassen – Ontwerpbureau Pauwels
17. Mouterij – VBM arch.
18. Woningbouw Klaverveld – Ontwerpbureau Pauwels
19. Woningbouw Cardenveld – Pol Imbrechts arch.
20. Tervuursepoort – Jaspers Eyers arch.
21. Imec-toren – Baumschlager Eberle, 2014

1. OPEK - BOUWKUNST AAN HET WATER

Het Openbaar Entrepot aan de Leuvense Vaartkom werd officieel in gebruik genomen in 1956. Net als de silotoren op de noordoever van de Vaartkom gaat het om een beschermd monument. Beide werden ontworpen door architect Victor Broos. Ondanks de functionele aard van de gebouwen verwijzen zowel vormgeving en uitwerking als typische elementen zoals de vlaggenmasten duidelijk naar de zogenaamde “pakketbootstijl” van de interbellumperiode.

Toen het gebouw zijn functie – kantoren en opslagruimte van de douane - verloor, gaf de Stad Leuven in 2009 aan verschillende artistiek georiënteerde organisaties de kans om het leegstaande gebouw in te palmen. Vandaar de nieuwe naam: ‘OPEK’ of ‘Openbaar Entrepot voor de Kunsten’. De aard van deze organisaties, en dus ook hun ruimtenoden, zijn zeer divers. Zo zijn er het stedelijk sociaal-artistieke project ‘De FactorY’, de theatergezelschappen ‘Braakland/ZheBilding’ en ‘fABULEUS’, de kunsteducatieve organisaties ‘Artforum’, ‘Mooss’ en ‘WiSPER’, en de drama-afdeling van het Lemmensinstituut. Er was dus nood aan zowel werkateliers voor dramastudenten, vergaderzalen, kunstenaarsateliers, een podiumzaal, repetitiezalen voor dans en muziek, kantoren en een café.

Bij de verbouwing moest evenwel rekening gehouden worden met het statuut van het gebouw als beschermd monument. Daarnaast beperkte de geringe financiële draagkracht van de partners de mogelijkheden tot verbouwingen.

Het lag daarom voor de hand om het kantoorgedeelte van het oorspronkelijke Entrepotgebouw nagenoeg integraal te behouden. Het pakhuisdeel werd daarentegen meer structureel aangepakt. De structuur bestaat uit een zwaar betonskelet, en biedt zo een open plan. Nadeel was wel de geringe hoogte van de verdiepingsvloeren. Om die reden werd in het midden van het strakke betonskelet een grote opening gemaakt in de vloer tussen de eerste en tweede etage. Zo ontstond een dubbel hoge ruimte als zaal voor podiumkunsten. Deze ruimte werd rondom afgebakend met een wand in stro-en-leembouw. Het is de eerste keer dat deze bouwwijze in Europa werd toegepast voor een theaterzaal.

De verdere opslagruimtes werden met gipskarton- en glaswanden vrij ingedeeld volgens de plaatsvraag van de opdrachtgever. De circulatieruimte werd steeds zeer breed bemeten, zodat ze ook als “werkruimte” kan dienen. De verdelingen brengen de openheid van het gebouw zo niet in het gedrang. De publieke toegang van het gebouw is ingericht aan de voormalige laad- en loskade voor treinwagons. Een stalen helling, toegankelijk voor personen met een beperking, leidt de bezoekers onmiddellijk naar het hart van het gebouw.

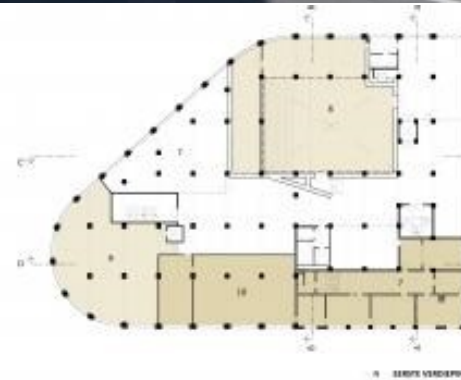
Project: OPEK

Adres: Vaartkom 2-4, 3000 Leuven

Architect: Ingenieur-architecten T’Jonck-Nilis bvba

Studiebureau: Structor Engineering bvba

Opdrachtgever: OPEK

MASTERPLAN VAARTKOM - TWEEWATERS

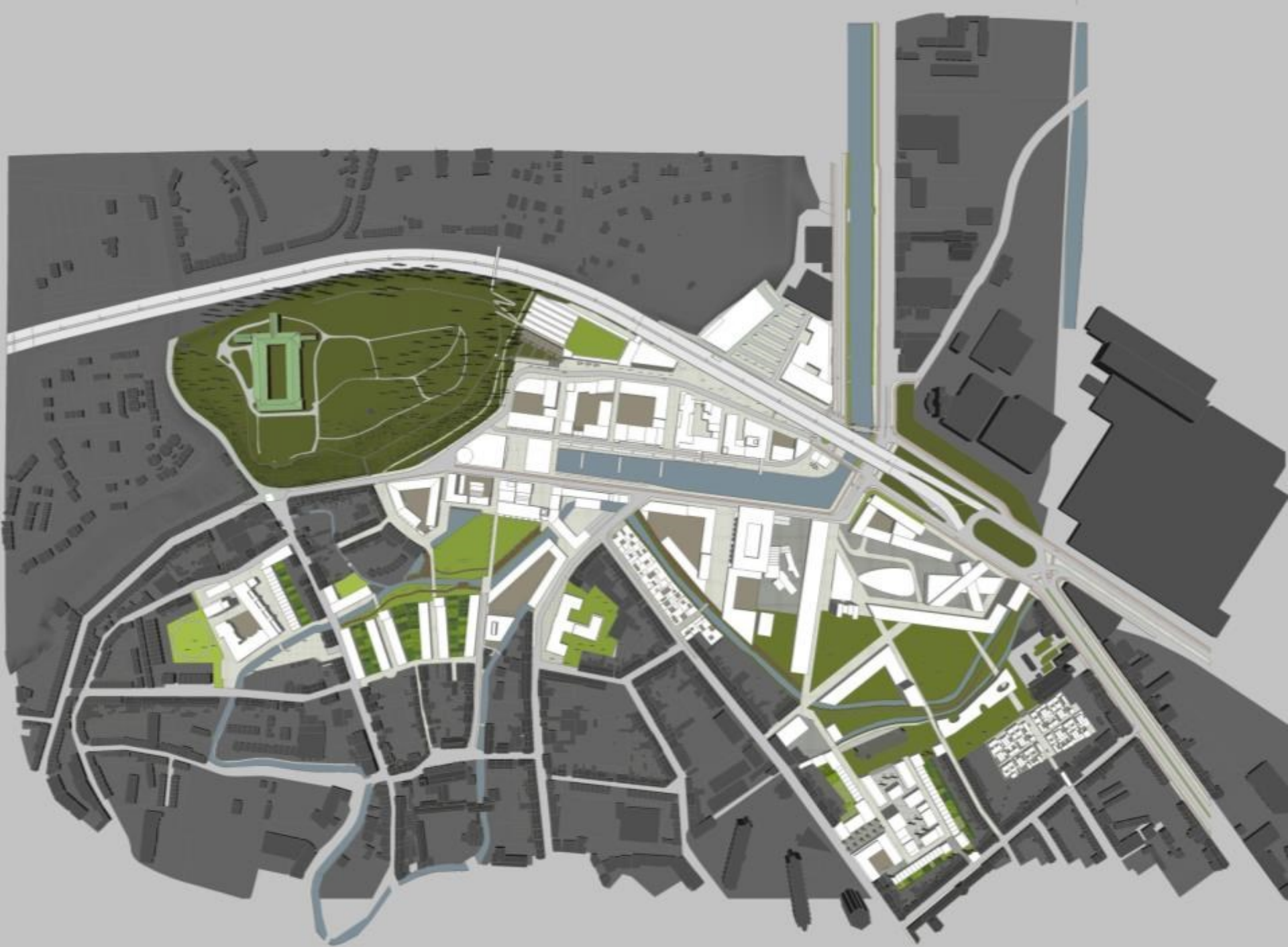
Als voorbereiding op de valorisatie van zijn voormalige brouwerijgebouwen gaf AB Inbev in 2002 aan BUUR de opdracht om een masterplan op te maken voor de Leuvense Vaartkom. De Vaartkom is als industriële tewerkstellingspool volledig teloor gegaan. Het terrein beschikte echter over enorme troeven voor een geslaagde herontwikkeling als gemengd stedelijke gebied: de centrale ligging, de goede bereikbaarheid, de beschikbare ruimte, het patrimonium, het kanaal, ... Het masterplan benut elk van deze troeven maximaal en transformeert het gebied tot een nieuw, eigentijds centrum voor Leuven. Het ontwerp laat de Vaartkom opnieuw aansluiten bij het oude stadscentrum, zonder daarbij aan eigenheid in te boeten. De unieke randvoorwaarden geven aanleiding tot vernieuwende programma's, bebouwing en publieke ruimte. Het plan voorziet een totale ontwikkeling van ongeveer 450.000 m² gemengd bouwprogramma.

BUUR werkte een samenhangende ontwikkelingsstrategie uit. Op basis van een globale stedenbouwkundige visie worden voor de verschillende sites in de Vaartkom de karakteristieken en de mogelijkheden tot herontwikkeling onderzocht via ontwerpend onderzoek. BUUR toonde hierbij vooral de mogelijkheden tot hergebruik van het waardevolle industrieel patrimonium aan. Door een globale reorganisatie van het verkeer ontstaat een verkeersluwe ruimte rondom de Vaartkom en wordt het netwerk van publieke ruimte versterkt. Met het openmaken van de Dijle krijgt de Vaartkom de nodige groene ruimte en vindt het gebied aansluiting bij het stadscentrum.

Na de goedkeuring van het masterplan werd BUUR in 2005 door de Stad Leuven aangesteld als projectmanager voor de implementatie van de herontwikkeling: uitwerking van een actieprogramma, overleg met betrokken actoren, voorbereiding van publiek-private samenwerkingen, verdere programmastudie, fasering, sensibilisering, de opmaak van een ruimtelijk uitvoeringsplan, ... De Vlaamse Regering heeft in juli 2007 subsidies uit het stadsvernieuwingsfonds aan dit project toegekend. De transformatie van de Vaartkom tot een levendig stadsdeel is inmiddels volop ingezet met een aantal belangrijke eerste realisaties: de hoofdzetel van Inbev, de multifunctionele bouwblokken als nieuw waterfront, het gerenoveerde OPEK-gebouw, de nieuwe toegang tot de Keizersberg en de omvorming van de voormalige brouwerij De Hoorn tot creatief bedrijvencentrum, waar ook het kantoor van BUUR gevestigd is. Ten noorden van de Vaartkom werd het Engels Plein heraangelegd en ontstond een gemengde ontwikkeling met commerciële functies, kantoren en woningen. In het gebied 'Tussen Twee Waters' werd met de 'Balk van Beel' een eerste gebouw voltooid, andere zijn momenteel in uitvoering.

In het westelijk deel van de Vaartkom heeft projectontwikkelaar ViRiX de oude Inbev-terreinen verworven en BUUR aangesteld om binnen de randvoorwaarden het RUP het masterplan nog verder te optimaliseren met aandacht voor nieuwe inzichten rond omgevingskwaliteit, bouwprogramma en ontwikkelingsstrategie. Dit vernieuwde masterplan vormde de basis voor een nieuwe ontwikkeling 'DijleDelta', die momenteel volop in uitvoering is. Rond het nieuwe Dijlepark ontstaan woningen, daarnaast wordt ook hier een deel van het industrieel erfgoed herbestemd.

De Hoorn, 360 architecten, 2012

Het herbestemmingsproject De Hoorn in Leuven van 360 architecten wordt dit jaar bekroond met een Europa Nostra Prijs, het hoogste eerbetoon van de Europese Unie voor cultureel erfgoed. De voormalige brouwerij is de laureaat in de categorie Instandhouding.

De Hoorn in Leuven is de brouwerij waar het allereerste bier van Stella Artois werd gebrouwen. Het beschermde monument uit 1923 had meer dan 20 jaar leeggestaan, toen een groep Leuvense ondernemers het gebouw in 2007 kocht om het tot een creatief centrum om te turnen. Het opende in 2012 zijn deuren. "Dit initiatief heeft een grote bijdrage geleverd aan het behoud van een belangrijk stuk industrieel erfgoed in Leuven, dankzij een uiterst creatief gebruik van ruimtes binnen het goed bewaard historisch weefsel," zegt de jury. "Industrieel erfgoed is wijdverspreid in Europa, maar wordt vaak over het hoofd gezien. Met deze award, prijzen we het baanbrekende werk dat geleverd werd in De Hoorn."

Slaan en zalven

"De aanpak stoelt op het tweespoor 'slaan en zalven'," klinkt het bij 360 architecten. "Op strategische plekken wordt ingehakt op de robuuste structuur, op andere momenten wordt een uiterst zachte restauratie gehanteerd. Meer dan architectuur wil het project infrastructuur zijn: de ingrepen faciliteren een menselijk gebruik van het industrieel casco en bieden ruimte om het ongekende én een collectief te laten ontstaan. Als een janushoofd krijgt de blinde zuidzijde een nieuwe aangezicht, gericht naar stadscentrum en toekomstig park. De westgevel wacht op uitbreiding." Cenergie stond in voor de speciale technieken en het advies omtrent duurzaam bouwen. De Hoorn is namelijk een uitgesproken duurzaam project. Niet enkel door het hergebruik van de oude gebouwen en de ligging, maar ook door de energiezuinige aanpak. Zo werd er extra aandacht besteed aan de isolatie en de zonwering van het gebouw en werd er een innovatief hybride ventilatiesysteem ontwikkeld, waarvoor De Hoorn een EFRO-subsidie kreeg.

Appartementen Vaartkom, a2o architecten

The project area is located between the Zeilstraat, the Vaartkom and the Engels square. Along the North side, the project is bounded by the Ludenscheidsingel, situated behind the Engels square. The project constitutes the 6th, and final, block at the end of a block of buildings. The building will be a beacon in this new urban development scheme.

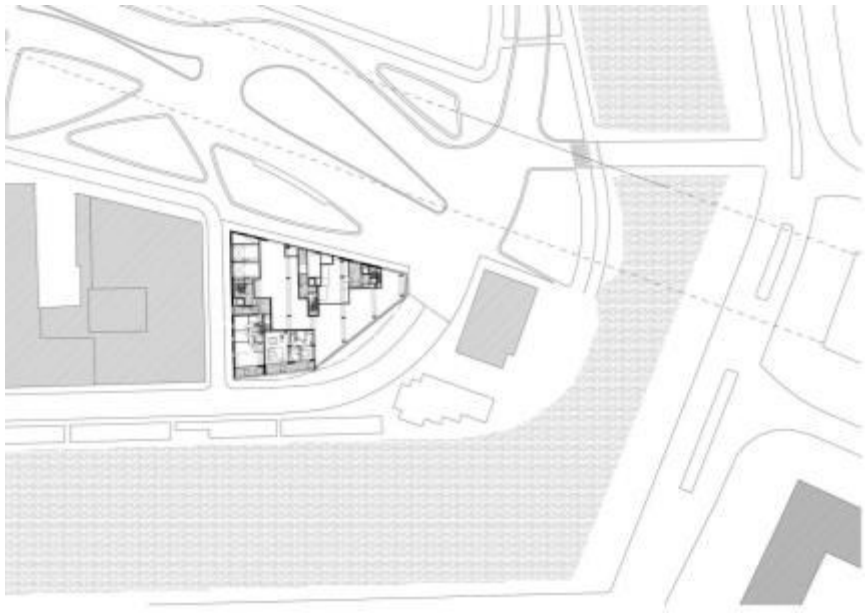
The plot's irregular shape creates specific volumes, with a sculptural design. Although the block is a monolithic unit, its upward shape makes a slender impression. The massiveness of the volume is emphasised by the use of bricks, but at the same time, deep incisions for windows and balconies give it a fresh character.

The connection with the ground level is a both functionally and architecturally important element to firmly embed the building in its surroundings. The facade along the Zeilstraat, the street between the two tall building blocks, houses the building's utility zone. This is where we find such functions as parking lifts, bicycle parking, smoke and heat extraction... The remainder of the ground floor is allocated to retail, catering and office facilities. This space has a maximum of glazed surfaces, creating ample light and transparency in the building at ground level, the entry level for pedestrians.

Above the ground floor, there are four floors of through-lounge apartments, above which all apartments were situated along the length of the building, providing unique views of the Vaartkom and Leuven.

On top of the building, two spacious roof gardens have been planned. These are private gardens, belonging to the top-floor apartments. Each garden has its own swimming pool. Around these terraces, a green zone has been planned, with tall grasses of approximately 1.6 m high. These grasses constitute the building's green crown.

2014-... Building permit
6.000 m2 (34 units) housing, 1.000 m2 retail, underground parking

2. BALK VAN BEEL- Tweewaters, Stephane Beel arch.

De Balk van Beel, het eerste gebouw van de nieuwe Leuvense stadswijk Tweewaters, is meteen het meest duurzame residentiële gebouw in Europa. Het zet de toon voor de hele omgeving.

'De Balk' door Stéphane Beel Architecten maakt deel uit van het stedenbouwkundige masterplan Tweewaters. Het 185 meter lange gebouw begeleidt een fiets- en wandelroute die de Vaartkom via een nieuwe brug rechtstreeks verbindt met de Leuvense binnenstad. De witglanzende balk telt maar liefst 101 appartementen verdeeld over vier bouwlagen, bovenop 2.400 vierkante meter commerciële ruimte en een ondergrondse parking voor circa 400 auto's.

Het ecologische totaalconcept ontving in 2012 en 2013 de prestigieuze Breeam Award, en werd met een score van 87,8 procent gelauwerd als 'outstanding' gebouw inzake duurzaamheid. Alle appartementen zijn lage-energiewoningen. De stroomvoorziening is honderd procent groen. Er werd met duurzame materialen gebouwd. Er zijn groene oplaadpunten voor elektrische wagens. Er is een afvalmanagement op schaal van de wijk. Een WKK-centrale voedt een wijkverwarmingsnet. De luchtdichtheidstesten van de appartementen geven een score lager dan één. Enzovoort.

Door deze uitstekende thermische en akoestische isolatie, het hoge recyclagepercentage, het intelligente energieverbruik en de duurzame materiaalkeuzes werd het flatgebouw door de Franse MIPIM (Marché International des Professionnels de l'Immobilier) genomineerd in de categorie 'Best Innovative Building'.

2a. DE TWIST, Stéphane Beel,

Het tweede gebouw van de Tweewaters in Leuven, de Twist, is net zoals het eerste gebouw van de hand van Stéphane Beel. Deze fraaie appartementstoren kreeg zijn naam door zijn 'gedraaide' vorm. Door een verfijnde nuancering van de glaspartijen over het geheel van de toren lijken twee gevels elkaars omgekeerde spiegelbeeld. De kleur van de gevel is voorzien in red chocolate. De Twist bevat - gespreid over zestien verdiepingen - 46 vooruitstrevende laag-energie appartementen: duurzaam, energiezuinig en met een verhoogd leefcomfort.

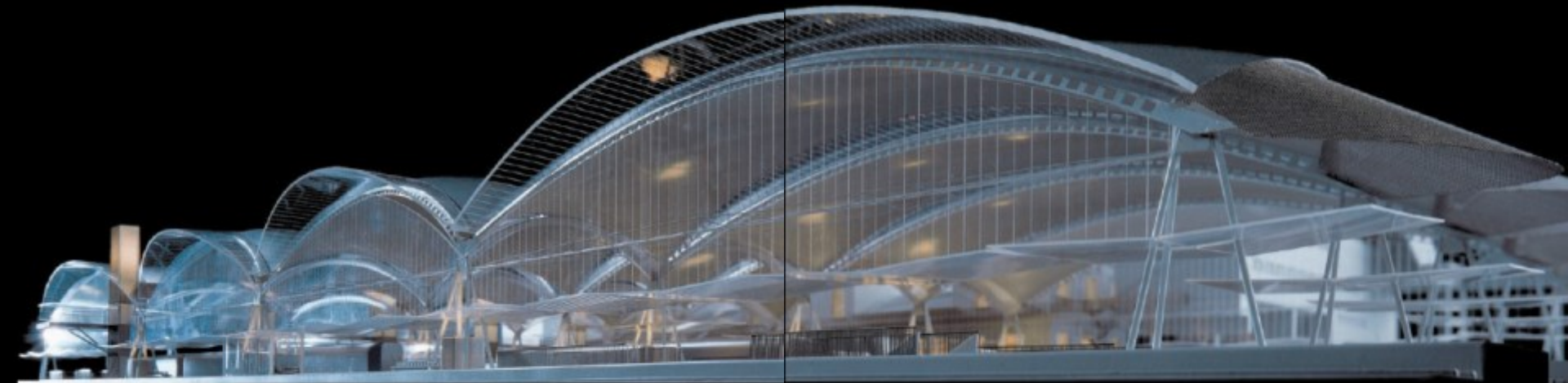
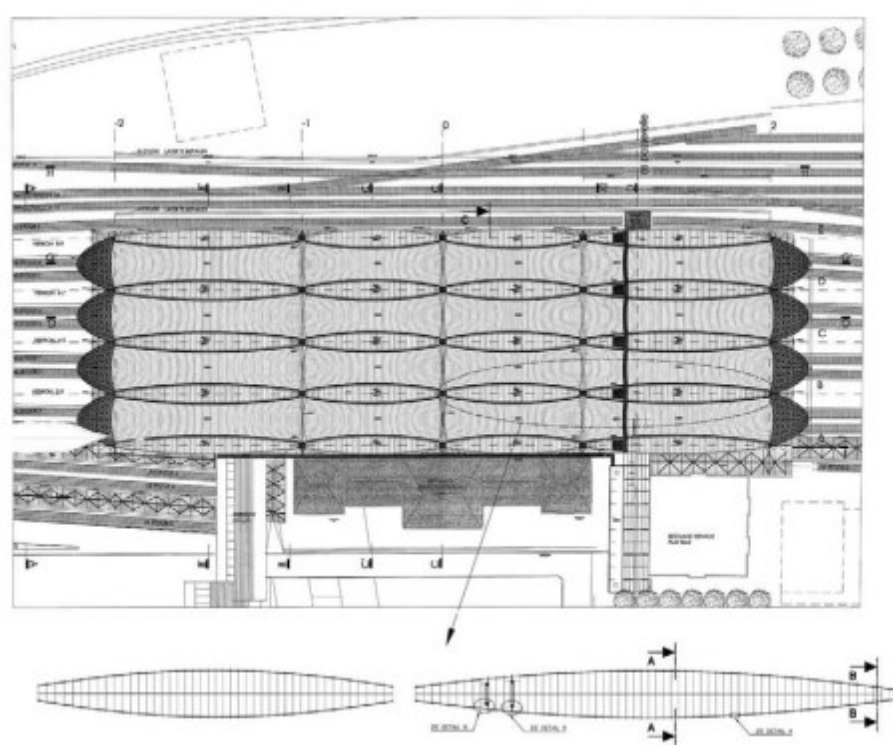

3. STATION LEUVEN – H. Fouquet 1875 / Philippe Samyn 200

Het stationsgebouw werd in 1875 opgetrokken in *eclectische* stijl naar plannen van architect H. Fouquet. Het gebouw lag toen aan de rand van de stad. Het plan en de symmetrisch opgestelde gebouwen - een ruim ingangsgebouw tussen zijvleugels en hoekpaviljoenen - zijn typisch voor een groter station voor doorgaand reizigersverkeer. De voorgevel kreeg een stijlvol gevelfront als eindperspectief van de Bondgenotenlaan. De buitenzijde is goed behouden, maar het interieur werd herhaaldelijk gewijzigd. Toch zijn er nog onderdelen van de oorspronkelijke structuur bewaard gebleven, zoals de aankleding van de hal en de wachtzaal eerste en tweede klas.

Sinds het najaar van 2000, samen met de vernieuwing van de spoorlijn naar Keulen voor de komst van de Thalys, is het station aan een grondige renovatie onderworpen, waarbij vooral het stationsplein, het nieuwe busstation (van de hand van de Spaanse architect Manuel de Solà-Morales Rubio), en de monumentale overkapping (van architectenbureau Philippe Samyn & Partners) de grootste ingrepen inhouden. Deze overkapping bestaat uit zestien zachtglooiende witte koepels, die de suggestie van in de wind wapperende lakens in het leven willen roepen. Onder het Martelarenplein (het stationsplein) bevindt zich een grote ondergrondse parkeergarage ten behoeve van de treinreizigers. Oostelijk van het station bevindt zich een grote onbewaakte fietsenstalling. Het voorplein van het station is, op taxi's en bussen na, nagenoeg autovrij. De renovatie is het startsein geweest van een grotere ontwikkeling van de stationsbuurt. De bouw van vijf kantoorgebouwen ten zuiden van het station, in de zone tussen station en provinciehuis, met onder andere nagenoeg de volledige stadsadministratie en de kantoren van een belangrijke verzekeraar, zijn ook een stimulans voor de handel. Aan de oostzijde van het station wordt ook **De kop van Kessel-Lo** ontwikkeld, met bijkomende woningen, hotelinfrastructuur, kantoorgebouwen en recreatieve zones.

3a. Busstation + kantoren De Lijn – Manuel de Sola-Morales / A33 arch., 2001

Dit gebouw maakt samen met de ondergrondse parking, de tunnel en de nieuwe pleinen deel uit van het stadsontwerp voor de Leuvense stationsomgeving. Het gebouw is boven alles een busstation. Zeven perrons liggen onder een immense structuur van sheddaken en laten maximaal 4 bussen per perron aanmeren. Het busstation wordt ondersteund door een Lijnwinkel in het eivormige volume op het gelijkvloers tussen busplein en stationsplein. De reiziger vindt er een verwarmde wachtruimte, de infobalie en schermen die hem informeren over aankomende en vertrekkende bussen.

Boven dit zenuwcentrum van het busverkeer van de Leuvense regio bevindt zich op de laagste verdiepingen van het gebouw de directie van de VVM De Lijn die het busverkeer beheert in een rechtstreekse visuele relatie met dat busverkeer. Ook andere diensten van de VVM De Lijn en huurders van medefinancier Euro Immo Star bevinden zich in hetzelfde gebouw op de hoger gelegen verdieping.

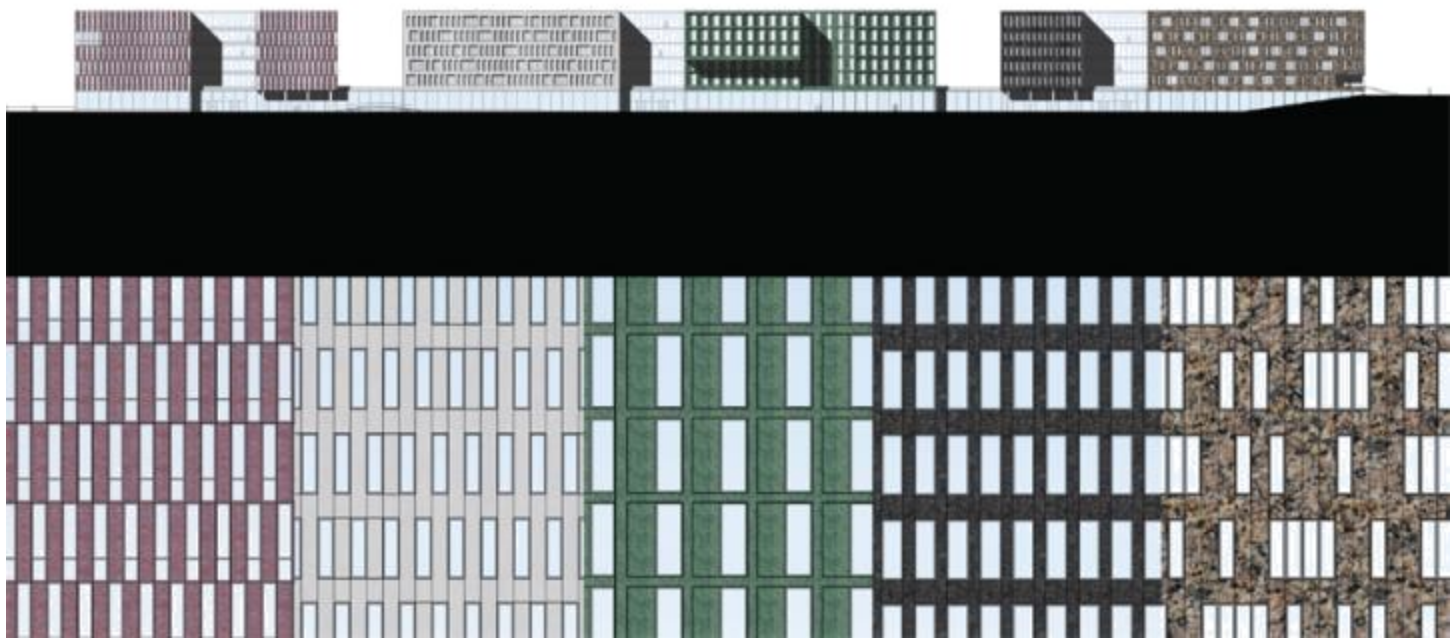
Aan het plein tenslotte bevinden zich op de hoek met de ring – aansluitend op de bestaande bebouwing en zijn horeca – 3 commerciële ruimtes.

Op de eerste plaats fungeert het gebouw echter als een knooppunt en organisator van diverse verkeersstromen aansluitend op het busstation en als vormgever van publieke ruimtes. Zij liggen aan de basis van zijn vormgeving en geleding vandaag.

4. Kantoerbebouwing Station Leuven Crepain Binst / ARCHI+I, 2011

Station neighborhoods are prominent meeting places and urban anchors within a city. They are potential impulses which can activate cities towards a stronger metropolis. There where the heartbeats of arriving and departing, sojourning and saying farewell, the skyline is the silhouette of a station's neighbourhood, a fact that stays in your memory as a traveller. As a connecting link between the station and the County Hall five natural stone spaces will be placed along the track. This range of office blocks stands like colour-dots on atop a glass access plinth in dialogue with the passers-by and forms an architectural connection with the County Hall. The thematics of various window openings and eaves breach the monotonous character of the typological range and forms, in that sense, an answer to the overlying urban morphology.

IN ORDER TO ACHIEVE A BEAUTIFULLY BORDERED OFF STATION SQUARE, AN AREA OF 210 M² WAS CONCEDED BETWEEN THE SIGNAL BOX AND THE UNDERPASS OF THE RING ROAD IN ORDER TO BUILD A BUILDING OF 6M X 35M X 16.5M HIGH. SINCE THE FOOTPRINT WAS TOO NARROW TO ACCOMMODATE THE PROGRAMME OF A FULLY-FLEDGED BANK OFFICE, WE CONCEIVED A 10M OVERHANG ON THE FIRST FLOOR. THIS DESIGN IMMEDIATELY RADIATES THE ARCHITECTURAL FORCE OF THE BUILDING, WHICH HAS BEEN BUILT EXCLUSIVELY IN CLEAR AND BLACK ENAMELLED GLASS WITH VERTICAL UPRIGHTS AROUND THE 2 HIGHEST FLOORS. AS A RESULT, THE INTERNAL FUNCTIONS ARE DISCRETELY SHIELDED FROM THE CONTEXT. THE GROUND FLOOR IS THE CASHPOINT ZONE AND THE FIRST FLOOR A FULLY-FLEDGED BANK OFFICE, WHILE THE HIGHER FLOORS HOUSE INTERNAL FUNCTIONS. THE UPPERMOST FLOOR OFFERS AN EXCLUSIVE PR/EXHIBITION SPACE WITH A COVERED TERRACE.

5. KOP VAN KESSEL-LO – SeARCH arch. / THV ARTE arch.

De “Kop van Kessel-Lo” past in de ontwikkeling van de Leuvense stationsomgeving zijde Kessel-Lo en situeert zich aan de oostkant van het station van Leuven. Het totaalproject ontsluit het Martelarenplein naar Kessel-Lo toe en bestaat uit een parkeergarage voor 975 wagens, een fietsenparking voor 1600 fietsen, 2 hotels, een supermarkt, 7 handelsruimtes, 88 appartementen en kantoren. Het beoogt een ideale gemengde stadsontwikkeling voor wonen, werken, vrije tijd, handel en vervoer.

Het totaalproject wordt opgesplitst in vier delen nml. de parking (ondergronds), de bouwdelen noord, midden en zuid. De 3 bovengrondse bouwdelen zijn zodanig ingepland dat er 2 publieke pleinen ontstaan. Het benedenplein op niveau van de bestaande ondertunneling loopt onder de Martelarenlaan door en vormt het stationsplein voor Kessel-Lo. Hierdoor ontstaat een vloeiende overgang tussen de stad, het station en Kessel-Lo. Het bovenplein tussen delen midden en noord bevindt zich op het niveau van de Martelarenlaan en vormt de beëindiging van de zijde Kessel-Lo van de overbrugging van het station. Door de ritmische uitwerking van het sokkelgedeelte en de oriëntatie van de torenvolumes ontstaan talrijke functionele en formele connecties met het stadscentrum, het station en het naastliggende weefsel van Kessel-Lo. Op deze wijze wordt duidelijk dat de ‘Kop van Kessel-Lo’ een essentiële schakel in Leuven is tussen Kessel-Lo en de binnenstad.

Kop van Kessel-Lo werd zodanig ontworpen dat doorzichten en bezonning voor de bestaande bebouwing maximaal behouden blijven. De sokkel of plintvolume, welke in hoogte aansluiting zoekt bij de bestaande bebouwing, wordt op straatniveau volledig uitgevoerd in glas waardoor een open en transparant karakter gewaarborgd blijft.

De architecturale uitwerking voorziet in een homogene behandeling van de gevels voor de volledige projectzone Kop van Kessel-Lo.

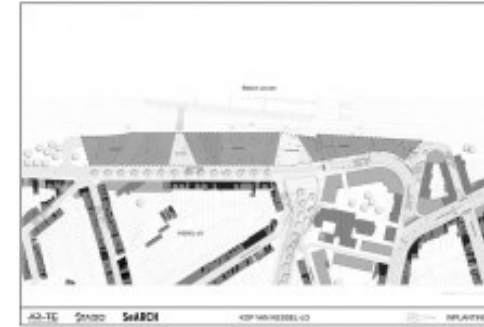
De gevels aan de Martelarenlaan en spoorzijde worden vrij gesloten opgevat in gestapelde en gestructureerde panelen van architectonisch beton. Op deze manier wordt de potentiële inblik in de woningen aan de overzijde van de Martelarenlaan geminimaliseerd. De speciaal ontwikkelde betonpanelen met horizontaal reliëf zorgen voor een robuuste uitstraling. De intelligente schakeling van deze gestandaardiseerde sandwichpanelen brengt diversiteit in de gevelopbouw, waarin subtiel de letters N (noord), M (midden) en Z (zuid) zijn verwerkt.

De dwarsgevels hebben een open, gelaagde structuur, met goud- of zilverkleurige vlakke en geknikte panelen in felle kleuren die verschillen van gebouw tot gebouw. Door de transparante micalaag op de gelakte delen van deze aluminiumgevels verandert de kleurschakering volgens de lichtinval, wat hen een zekere speelsheid en vrolijkheid geeft.

Project: Kop van Kessel-Lo, de bouw van een parking, hotels, appartementen, kantoren, winkels en 2 pleinen, Adres: Martelarenlaan, 3010 Leuven
 Architect: THV AR-TE – SeARCH, Studiebureau stabiliteit: STABO cvba
 Studiebureau technieken: STABO cvba, Opdrachtgever: CIP n

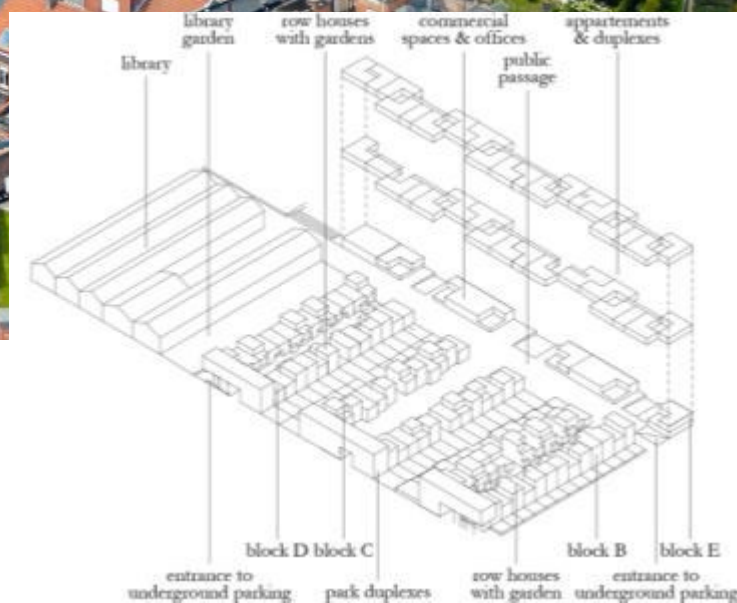
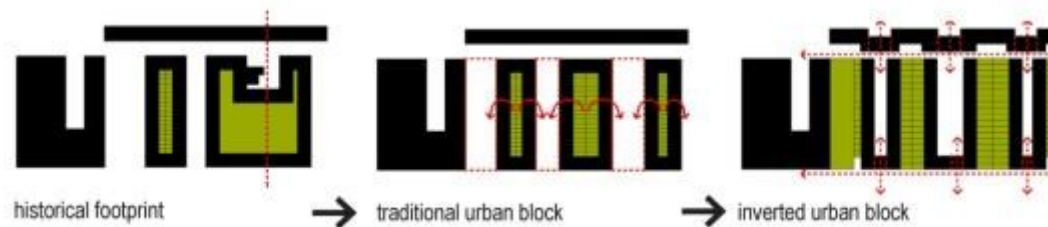

In de Belgische stad Leuven is het project de Kop van Kessel-Lo bijna klaar. Het project is ontworpen door het Nederlandse architectenbureau SeARCH in samenwerking met het Belgische AR-TE.

Het project kent drie delen: vier kantoorblokken, twee hotels en twee appartementcomplexen. Ook wordt de spoorwegpolitie gehuisvest in één van de gebouwen. De gebruikers van de functies kunnen allen gebruik maken van een grote ondergrondse parkeergarage, die onder de gebouwen loopt.

De Kop van Kessel-Lo is een antwoord op de dringende behoefte aan een betere verbinding tussen het centrum van Leuven, het naastgelegen station Leuven en het dorp Kessel-Lo. De steile klim die vroeger bij het verlaten van het station getrotseerd moest worden, is vervangen door een licht hellend plein. Ook heeft de parkeergarage aan twee kanten een toegang. De gevels van de gebouwen zijn voorzien van gevelcassettes die een wisselend golfpatroon vormen. De tienduizend panelen zijn gelakt door Euramax in de kleuren die zijn toegewezen voor de afzonderlijke gebouwen. Ieder gebouw heeft zijn eigen kleur en uitstraling.

6. CENTRALE WERKPLAATSEN BLOK A - Bodan & Van Broeck, WIT arch., 2013

Sinds enkele jaren bouwt de stad, samen met sociale huisvestingsmaatschappijen en private ontwikkelaars, de Centrale Werkplaatsen om tot een nieuw hart voor Kessel-Lo. Op de plek waar vroeger de treinen van de NMBS werden onderhouden, ontstaat een nieuwe woonwijk rond een centraal park en met publieke functies in de beschermde industriële hallen. Langs de Smidsestraat en de Diestsesteenweg verzezen de eerste koopwoningen van dit gebied waarvan het appartementsgebouw in de Smidsestraat nu werd ingediend voor de Architectuurprijs 2012.

Belangrijk kenmerk van de locatie is de hoge dichtheid van het wonen. Dit maakte het onvermijdelijk om te zoeken naar een andere woningtypologie dan in de omringende bestaande woonblokken. De hier voorgestelde dichtheid is quasi stedelijk, het parkeren gebeurt voornamelijk ondergronds en het voorzieningenniveau van wijkgebonden functies is vergelijkbaar met dat van de binnenstad. Alle nieuwe woningen zijn zowel bereikbaar van op het plateau van de Centrale Werkplaatsen als vanuit de omgeving. Behalve inspelen op deze omgevingskarakteristieken wilde het ontwerp ook inzetten op een kwalitatieve woningtypologie: ruime bergingen, directe relatie met de parkings, maximale buitenruimten, uitzicht zonder inkijk.

Omdat het hoekgebouw de volle breedte van het centrale park inneemt, is het sterk aanwezig binnen de Centrale Werkplaatsen. Deze resolute aanwezigheid noodzaakte om te zoeken naar de juiste schaal. Om de grootschaligheid van het blok te nuanceren, werd het gebouw in de diepte opgedeeld in twee volumes: een lager gebouw dat onmiddellijk aansluit bij de schaal van de verbrede Smidsestraat en een hoger gebouw dat werkt als een sluitsteen voor het geplande grootschalige park. Grote en kleine broer kijken elk een kant uit, met de rug naar elkaar gekeerd, maar weten vanuit die positie de verschillende gezichtspunten en contexten met elkaar te verzoenen. Door de tweedeling kan overal op een optimale lichttoetreding worden gerekend. Het gebouw langs het park wordt met één verdiepingshoogte opgetild tegenover het maaiveld waardoor gelijkvloerse appartementen met problematische inkijk vanuit het park worden vermeden. Het resultaat is een luchtige dwarsnede met minimale footprint.

Tussen de twee volumes zit een bindende leegte die functioneert als inkom- en parkeerzone. De interne organisatie is gebaseerd op één grote gemeenschappelijke toegang naar een gedeeld binnengebied, waar zich de toegangen tot de individuele woningen bevinden. De toegang naar de woningen is uitgewerkt als een steeds verder indringen in een minder publiek en meer privaat terrein. De leefruimte is echter opnieuw optimaal georiënteerd op de publieke zones. Ondanks de lengte van het gebouw wordt de inkomzone geconcentreerd aan de noordzijde. Dit maakt het gebouw makkelijk leesbaar voor de bezoeker en verlevendigt het inkomgebeuren op de meest publieke plek. Onder de centrale inkom bevindt zich de parking die is opgevat als een semi-publieke verblijfsruimte. Het parkeeraanbod is gevarieerd: open maar beschutte staanplaatsen op de helling aan de parkzijde, gesloten garageboxen aan de kant van de Smidsestraat en een afgesloten gemeenschappelijke ondergrondse parking onder het inkomgedeelte. Het resultaat is een samenhangende inkom- en parkeerruimte die in één oogopslag te vatten is.

Project: Centrale Werkplaatsen blok A, Adres: Smidsestraat, 3010 Leuven, Architect: WIT Architecten, Studiebureau stabiliteit en technieken: BSTK Ingenieursbureau, Studiebureau bouwfysica: DRM bvba, Opdrachtgever: MATEXI projects nv

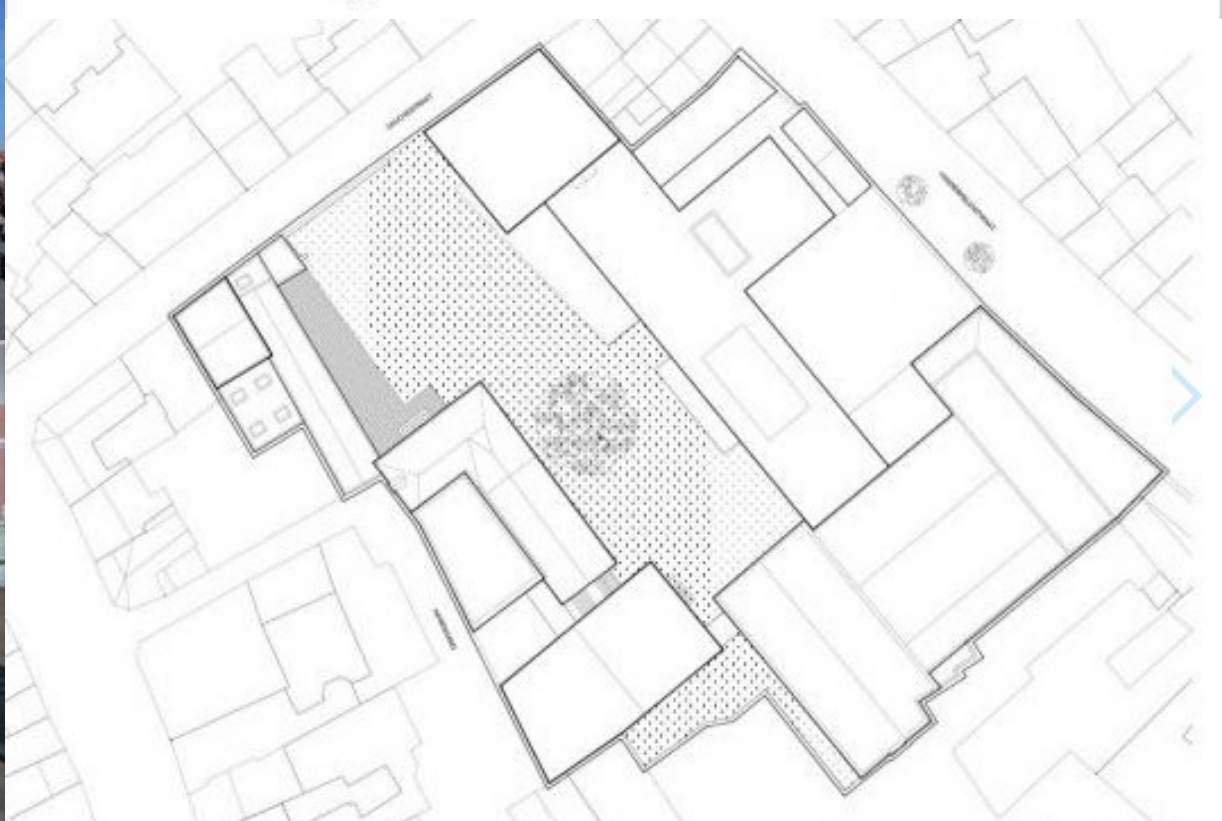
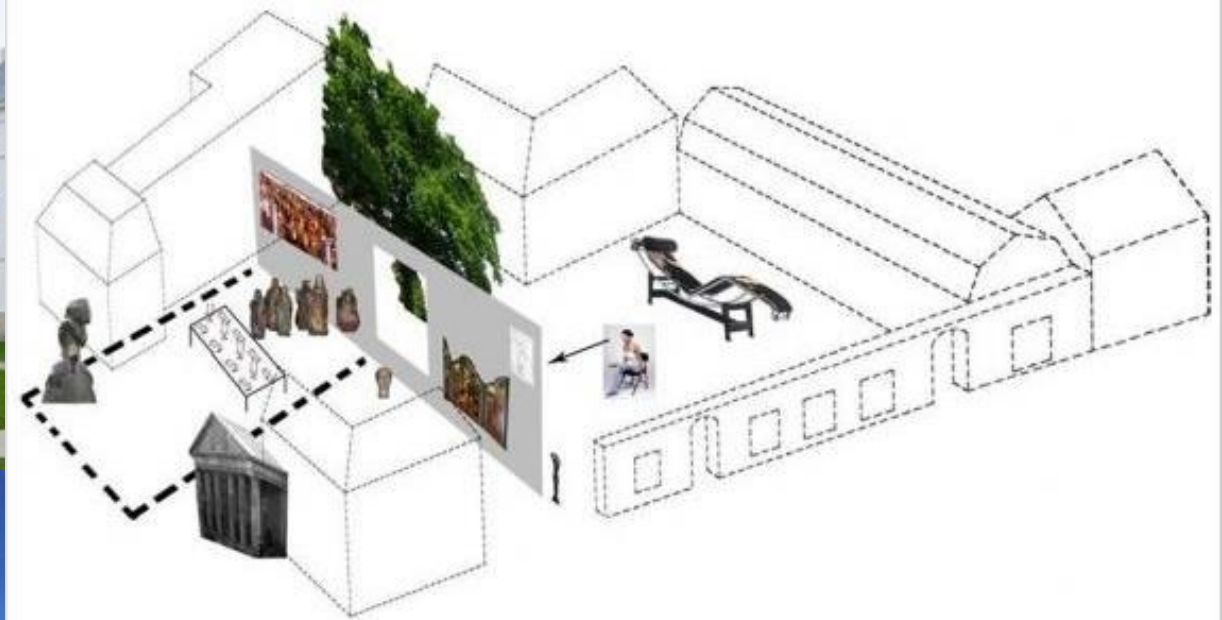
7. UNIVERSITEITSBIBLIOTHEEK, Whitney Warren, 1921

Na de oorlog werd een nieuw gebouw opgericht en opnieuw een boekenverzameling aangelegd. De Universiteitsbibliotheek, een monumentale bibliotheek in Leuven, gelegen op het Mgr. Ladeuzeplein, werd ontworpen door Whitney Warren. Het neorenaissancistische gebouw werd opgetrokken tussen 1921 en 1928. Het gebouw was een gift van het Amerikaanse volk aan de stad Leuven en aan de KU Leuven. De aanslag van 1914 verwekte grote verontwaardiging in binnen- en buitenland en dankzij talloze, vooral Amerikaanse, inzamelacties, met de persoonlijke inzet van Herbert Hoover, voorzitter van de Commission for Relief of Belgium, kon in 1921 begonnen worden met de bouw van een nieuw bibliotheekpand aan wat nu het Ladeuzeplein is en van het hersamenstellen van een boekenverzameling.

De toren van het bouwwerk, een imitatie van de Giralda van Sevilla, is 87 meter hoog. Daarin bevindt zich een van de grootste beiaarden van Europa, in 1928 aangeboden door Amerikaanse ingenieurs ter herdenking van hun collega's die sneuvelden tijdens de Eerste Wereldoorlog. De beiaard had 48 klokken, volgens het aantal Amerikaanse staten. De basklok van 7 ton, die ook het uur slaat, draagt de naam Liberty Bell of Louvain en de vierde klok bevat een inscriptie die oproept tot vrede. Tijdens de Slag om Leuven werd op 16 mei 1940 de Universiteitsbibliotheek zwaar beschadigd door een Brits-Duits artillerieduel, waarbij nagenoeg heel de boekencollectie (900.000 stuks) in de vlammen opging. Nadien beschuldigden Duitsland en het Verenigd Koninkrijk elkaar van het plegen van deze feiten. Na de Tweede Wereldoorlog werd opnieuw gewerkt aan de reconstitutie van de boeken- en tijdschriftenverzamelingen. Het gebouw zelf werd vrijwel volledig hersteld volgens de originele plannen. In 1987 werd het bij Koninklijk Besluit beschermd als monument. Van 1999 tot 2003 greep een grondige restauratie plaats van gevels en daken. Vanaf 1970 werd de collectie van de universiteitsbibliotheek verdeeld als gevolg van de splitsing van de universiteit. In het overgrote deel van de gevallen gebeurde dit in onderling akkoord. In een klein aantal gevallen geraakte men het niet eens en werd besloten de boekenreeksen met oneven magazijnnummers in Leuven te houden en die met even magazijnnummers naar Louvain-la-Neuve over te brengen. De huidige collectie in Leuven telt ongeveer vier miljoen boekwerken

Sinds 2014 is de toren van de universiteitsbibliotheek - een van de belangrijkste landmarks van Leuven permanent ontsloten en toegankelijk voor het publiek. Na een steile klim van ca. 300 trappen langs een fototentoonstelling over de geschiedenis van de Universiteitsbibliotheek, word je beloond met een prachtig panoramisch uitzicht. De toren zal vanaf 6 januari elke dag geopend zijn van 10.00 tot 17.00 uur. Op dinsdag en donderdag van 13.00 tot 17.00 uur (in de voormiddag enkel voor groepen)

8. MUSEUM M – Stephane Beel (2009)

M opende in september 2009 zijn deuren. Het indrukwekkende, strakke museumgebouw, gelegen in het hartje van de stad, is een echte blikvanger. Het geheel, naar een ontwerp van Belgisch toparchitect Stéphane Beel, integreert bestaande historische panden en hedendaagse architectuur, gebouwd rondom een statige oude eik in een rustige binnentuin. Het museumcomplex bevat verschillende nieuwe ruimtes: het M-café, de M-shop, het multifunctionele auditorium, de doorkijk naar het depot, het kinderatelier, de workshopruimtes, de gezellige binnentuin, het dakterras en de schitterende tentoonstellingsruimten. De antichambre is het hart van M: een indrukwekkende onthaalruimte, een uitnodigende en gratis toegankelijke plek waar je een voorsmaakje krijgt van de expo's of waar je andere activiteiten kan meepikken.

In 2004 schreef de stad een architectuurwedstrijd uit voor de bouw van het nieuwe complex. Die werd gewonnen door het bureau van de Brugs-Gentse architect Stéphane Beel, een Europese toparchitect. Beel kan bogen op een uitgebreide ervaring met museumarchitectuur. Hij ontwierp onder andere de uitbreiding van het Centraal Museum in Utrecht (1994/1999), het paviljoen van het Rubenshuis in Antwerpen (1997) en het Raveel Museum in Machelen-Zulte (1995-1999). Op dit moment werkt hij aan de renovatie van het Koninklijk Museum voor Midden-Afrika in Tervuren.

Totale oppervlakte van het museum: 13.500 m², Depotruimte: 2000 m², Tentoonstellingsruimte: 6.500 m²

De bezoeker van M krijgt een spectaculair uitzicht op de stad. Een letterlijk hoogtepunt is het terras op het dak van de nieuwbouw, dat deel uitmaakt van het museumparcours. Wie M bezoekt, wordt er voortdurend aan herinnerd dat hij zich in Leuven bevindt. Informele kleine doorgangen zijn specifiek voor de universiteitsstad Leuven met haar vele colleges en universiteitsgebouwen, verspreid over de stad. Ook M kun je via diverse wegen benaderen en betreden:

- * via de Vanderkelenstraat met de formele fronton- en zuilentoegang;
- * via de Savoyestraat en de tuin;
- * via de Hanengang

De drie 'benaderingen' ontmoeten elkaar in de tuin, met de oude eik uit 1930 als centraal element en belangrijk oriëntatiepunt.

M is een samenstelling van bestaande, historische onderdelen en hedendaagse ingrepen: het voormalige hôtel Vander Kelen-Mertens, het voormalige universitaire college van Sint-Ivo (de oude Academie) en twee nieuwe panden waarvan het fronton aan de hoofdingang de restanten toont van de vroegere wetenschapsfaculteit. 'Eeuwenoud – springlevend', Leuvens lijfspreuk, is ook de kern van de architectuur: het nieuwe ent zich op het oude, dat zo aan een volgend leven begint. Het resultaat is een nieuw en spannend geheel. In M kan in elk onderdeel zowel oude als nieuwe kunst belanden: hedendaagse kunst in oude ruimten, oude kunst in nieuwe gedeelten. Het huis Vander Kelen is actief in het nieuwe geheel geïntegreerd, met veel respect voor zijn historische waarde. In het hôtel, dat de kern uitmaakte van het oude museum, zijn bijvoorbeeld de negentiende-eeuwse kleuren weer toegepast, is opnieuw bladgoud aangebracht en werden replica's van de oorspronkelijke parketten gelegd. Enkele latere toevoegingen zijn ongedaan gemaakt en de stijlkamers komen opnieuw volop tot hun recht.

9. RECTOR DE SOMERPLEIN – Ney & partners, 2013

Het Rector De Somerplein is één van de centrale pleinen in Leuven. Het plein lag er vroeger rommelig en gefragmenteerd bij, te midden van recent opgewaardeerde publieke zones zoals de Grote Markt, het Martelarenplein en de Bondgenotenlaan. Het ontwerp voor de heraanleg heeft de verblijfsfunctie en belevingswaarde van deze omgeving in evenwicht hersteld, rekening houdend met de hoge functionele eisen van het stedelijk openbaar vervoer.

Het ontwerp is een architecturale evenwichtsoefening tussen het samengaan met de historische omgeving en het vormen van een eigen identiteit. Er werd veel aandacht besteed aan de instandhouding van het plein als open stedelijke verblijfsruimte. De verkeerssituatie is grondig gewijzigd. De halte voor het openbaar vervoer heeft een belangrijke plaats en dat vroeg een voorzichtige integratie in de stedelijke omgeving. De vroegere, compacte bushalte werd uitgerekt, maar de verkeersruimte zelf werd sterk ingesnoerd. Het autoverkeer wordt nu zo goed als volledig geweerd. Zo werd er ruimte gewonnen waarmee de verblijfsfunctie versterkt kon worden.

Met beleving en sociale veiligheid als uitgangspunten is een open, ondergrondse fietsenstalling gecreëerd met veel glas en natuurlijke lichtinval. In het ontwerp werden aan beide zijden ruime trappenpartijen opgenomen, die op de glaspartijen aansluiten. De noordelijke trap oogt als een amfiteater. Op die manier vormgegeven zodat de trap ook aangenaam is om op te zitten.

10. ZWEMBADSITE – BOB361 arch.

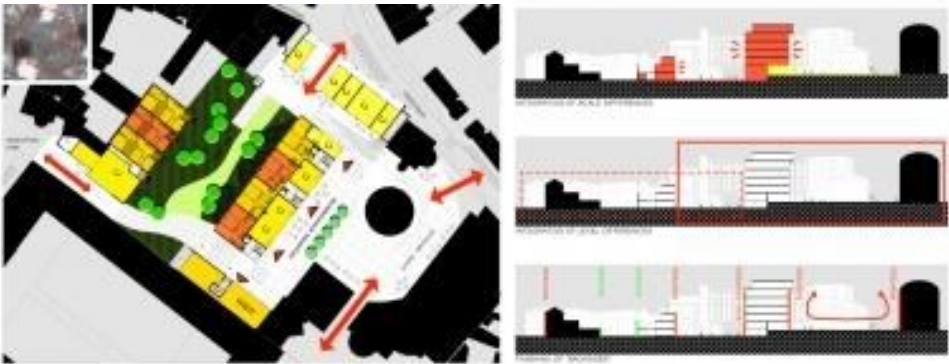
Door de verhuis van het zwembad naar de Philipssite kwam in de historische stadskern van Leuven een site met allure vrij. Tussen het Hogeschoolplein en het Alfons Smetsplein werd een woonproject gebouwd dat als een nieuwe schakel in de binnenstad fungeert. Voor de heraanleg van de site had de stad Leuven in 2005 een wedstrijd uitgeschreven. BOB361 architecten kwamen samen met projectontwikkelaar Implant als winnaars uit de bus. Hun ontwerp is geënt op het bestaande fijnmazige netwerk van informele stegen en publieke representatieve pleinen en versterkt deze structuur met nieuwe doorgangen en een nieuw binnenplein. Het woonprogramma combineert verschillende types woningen (duplexen, appartementen, eengezinswoningen en lofts) en commerciële ruimten in drie afzonderlijke gebouwen. Het grootste en meest in het oog springende gebouw werd geplaatst loodrecht op de Tiensestraat, in het midden van de site. Het vormt met één zijde de voorheen ontbrekende pleinwand aan het Alfons Smetsplein. Met de andere zijde bakent het het nieuwe binnenplein af en vangt het niveauverschil van ± 2 meter op ten opzichte van het Hogeschoolplein.

Een kleiner gebouw met ruimte voor 2 loftwoningen leunt tegen het Pauscollege aan zonder dit geheel te verdekken. Hier kan in een later stadium de gevel van het Pauscollege worden opengewerkt tot een nieuwe gevel aan het plein. De andere kant van het nieuwe binnenplein, tegen de achterkanten van de bouwblokken Meyerstraat / Muntstraat aan, wordt afgewerkt met een reeks eengezins-patiowoningen en hoekappartementen. Het project heeft een ondergrondse parking die toegankelijk is vanuit het binnenplein en tevens wordt aangesloten op de bestaande parking onder het Alfons Smetsplein. Omdat de site als binnengebied omgeven is door bouwblokken, pleinen en doorgangen, was het belangrijk om de aanwezige achterkanten en restruimten op een gepaste manier te transformeren tot “voorkanten”.

Het hoofdgebouw in het midden van de site heeft in die zin dan ook twee voorkanten, wat zich vertaalt in een tweezijdig georiënteerd appartement met aan beide zijden een uitspringend terras. Hiermee wordt de interne organisatie van een woning variabel en komen de slaap- en woonvertrekken niet steeds aan dezelfde kant te liggen. De verspringende terrassen volgen de interne logica van deze plattegrondverschuivingen. Om de gevels een zekere massiviteit te geven, koos de architect voor prefab betonpanelen en stalen balustrades. Voor de afwerking van de panelen werd een nieuw Fins procedé voor grafisch beton toegepast. Hiervoor wordt een folie voorzien van een betonvertrager in een gekozen textuur en in de bekisting gelegd waardoor het beton op deze plekken trager verhard. Na het ontkisten en schoonspuiten van de oppervlakte verblijft het negatieve beeld van de print in het ruwe beton en contrasteert met de gladde oppervlakte van het volledig uitgeharde beton.

Hetzelfde patroon werd ook met behulp van lazerstralen uit een stalen plaat gefreesd en gebruikt voor de borstweringen van de terrassen. De gevels krijgen op die manier een continue textuur die de materialiteit overstijgt. De inspiratie voor het grafische patroon haalde de architect uit het craquelé – de ouderdomsbarstjes - op het schilderij ‘Het laatste avondmaal’ van schilder Dirk Bouts, één van Leuvens’ bekendste inwoners van de 15de eeuw en behorend tot de ‘Vlaamse primitieven’.

Project: Zwembadsite, Adres: Hogeschoolplein 2, 3000 Leuven,
Architect: Architecten BOB361, Landschapsarchitect: Ontwerpbureau Pauwels,
Studiebureau stabiliteit: Ingenieursbureau Eddy Henskens,
Studiebureau bouw fysica & akoestiek: Daidalos Peutz,
Studiebureau technieken: studiebureau Van Reeth bvba,
Opdrachtgever: Implant nv, Extensa nv

11. CAMPUS VLERICK MANagementsCHOOL, 360 Architecten

Op een bijzonder krap terrein in het binnengebied van een bouwblok in het historisch centrum van de stad Leuven, wordt een volledig nieuwe campus gerealiseerd. Vijf auditoria, werk- en bespreekruimtes voor studenten, receptie, restaurant, lounge-bar, salonruimte, meeting rooms, e-bibliotheek en kantoren worden er thuisgebracht.

Het immense programma en de stringente randvoorwaarden van het binnengebied nopen tot een dense schakeling en stapeling van functies. De statige voorbouw aan de Vlamingenstraat wordt behouden als gezicht van de nieuwe campus en huisvest de kantoren voor staf en professoren. De bestaande bakstenen perceelsmuren blijven bewaard volgens het profiel van de vroegere bebouwing op het terrein: de nieuwbouw wordt als een herkenbaar glazen volume los in het terrein geplaatst, en reikt onder de voorbouw door tot aan de straat. Tussenzones tussen nieuwbouw en perceelgrenzen functioneren als lichthappers, fietsenstalling en uitloopruimte van het smalle voetpad en doorgangsruiimte.

Twee grote auditoria worden in een ondergrondse verdieping gerealiseerd. De kleinere leslokalen worden achteraan op het terrein op de tweede verdieping geplaatst. Een foyerzone stijgt in een vloeiende beweging van de ondergrondse verdieping op doorheen het gebouw en eindigt met een buitenauditorium op een ruim dakterras.

De dense schakeling van functies, gelinkt door de foyerzone maakt van de nieuwe campus een universum met steeds wisselende perspectieven en sferen.

12. FACULTEIT SOCIALE WETENSCHAPPEN – Poponcini & Lootens arch.

Het faculteitsgebouw van sociale wetenschappen is altijd al duidelijk aanwezig geweest op de campus: vroeger door het logge voorkomen van de drie aan elkaar grenzende gebouwen, maar vandaag door de nieuwe hoofdtoegang. Dit glazen volume dat in het verlengde ligt van de hoofdtoegang aan de Parkstraat, geeft het gebouwencomplex voor het eerst een duidelijk herkenbaar gezicht.

Het open, doorschijnende volume, dat tussen twee gebouwblokken is ingeschoven, is meer dan een inkomhal alleen. Het omvat een gelijkvloerse ontmoetingsruimte en raadzaal. Op de verdiepingen verbetert het inkomgebouw dankzij een reeks brede passerelles de interne (horizontale) circulatie tussen de verschillende bouwblokken. Een lift zorgt voor de verticale circulatie tot in de kelder om ook het Mediacentrum te ontsluiten.

Als kroon op het werk komt op het nieuwe inkomgebouw het 183 woorden tellende gedicht 'Het Alpejagerslied' van Paul Van Ostaijen. Het faculteitsbestuur koos precies dit beroemde gedicht over een ontmoeting ter hoogte van de winkel van de heren Hinderickx en Winderickx, omdat het handelt over sociale conventies, dubbele symbolen en onuitgesproken bedoelingen. Precies het soort zaken dat de verschillende disciplines van de sociale wetenschappen bestuderen.

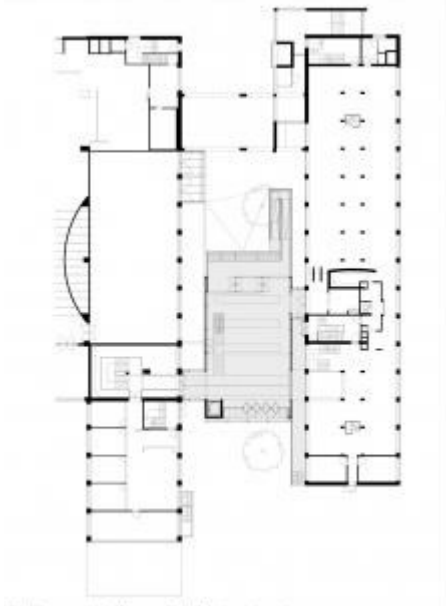
De tekst van het gedicht - uitgesneden uit gegalvaniseerde stalen platen - vormt meteen ook de zonnewering voor deze volledig beglasede gevel.

Naast het nieuwe inkomvolume, veranderde er ook heel wat aan de bestaande faculteitsgebouwen: het hele buitenschrijnwerk en de technische installaties zijn vernieuwd, de gevels kregen een grondige reinigingsbeurt en binnenin is alles gereorganiseerd. De verschillende medewerkers van de richting humane wetenschappen hebben vandaag nagelnieuwe docentenlokalen, kantoren, kleine leslokalen en een mediacentrum als onderzoekscentrum ter beschikking.

Alle daken van het faculteitsgebouw zijn ook vernieuwd en kregen fotovoltaïsche panelen. Om het rendement van deze panelen te verhogen, kwam er een witte dakbedekking. Op jaarbasis zal evenveel elektriciteit geproduceerd worden als het gemiddelde jaarverbruik van 16 gezinnen. Voor dit project - tot nu toe het grootste project met fotovoltaïsche panelen in Leuven - werkt de universiteit samen met Electrabel, filiaal van de Groep GDF SUEZ. Het is één van de vele duurzame energiebesparende investeringen waarmee de universiteit haar milieu-impact verkleint.

De K.U.Leuven wenste een opvallend kunstwerk op de site. Kunstenaar Henk Visch ontwierp daarom een aluminium figuur - Zoëno - van ongeveer 3,60 meter hoog en met 1,25 meter diameter. Het beeld staat op het binnenplein, voor de nieuwe inkomtoren van het faculteitsgebouw van sociale wetenschappen. Op die plek moet het beeld voor de kunstenaar als een herkenningspunt functioneren. Het is als het ware een beeldende bewaker bij het universiteitsgebouw.

Project: Faculteit Sociale Wetenschappen. Adres: Parkstraat 45, 3000 Leuven
Architect: Poponcini en Lootens ir. Architecten, Kunstenaar: Henk Visch
Landschapsarchitect: Erik D'Hondt'Studiebureau stabiliteit: Hans De Petter
Studiebureau bouwphysica: Ingenium, Opdrachtgever: K.U. Leuven

13. STUK Kunstencentrum – Neutelings Riedijk, 2002

Sinds januari 2002 is STUK gehuisvest in het door architect Willem Jan Neutelings vernieuwde Arenberggebouw. STUK is nu een huis met vele kamers, uitnodigend, zichtbaar en vindbaar. Een gebouw dat we delen met de collega's van FONK (de filmwerking binnen STUK), LOKO Cultuur (de studentenwerking rond cultuur) en de Dienst Cultuur van de K.U.Leuven. De K.U.Leuven heeft dit gebouw voor 50 jaar in erfpacht gegeven aan STUK en financierde mee de verbouwing van een aantal ruimtes die het ook zelf in gebruik houdt (auditorium, ensemblezaal, bureaus Cultuurcoördinatiecel,...). STUK zelf stond in voor de financiering van de rest van de verbouwing (met de steun van Vlaamse gemeenschap, stad en provincie) en was bouwheer.

Het kunstencentrum bevindt zich nu op de voormalige Arenbergsite, een neogotische bouwgroep die gelegen is op een helling tussen de Naamsestraat en de Schapenstraat. Dit nieuwe gebouw komt tegemoet aan de combinatie van het uitgebreide wensenkaartje van STUK en van de universiteit, die dus ook voor een gedeelte bewoner blijft van dit gebouw. Geen sinecure gezien de relatief kleine oppervlakte van de site, gemarkeerd door een frappant hoogteverschil. Het voorblok aan de Naamsestraat en het achterblok aan de Schapenstraat werden maximaal gerenoveerd en verregaand aangepast aan het eisenpakket. Een van de mooiste aula's van de universiteit en het zijblok waarin de kantoren zijn ondergebracht, werden behouden en slechts minimaal gerenoveerd. De rest werd afgebroken en vervangen door een ingenieuze nieuwbouw.

Achter de gevel van het oude gedeelte aan de Naamsestraat schuilt een ontwerp waarin het programma op maat van het kunstencentrum met een gewaagde speelsheid, maar toch op functionele wijze wordt ingevuld. Het geheel is een bouwtechnisch huzarenstukje dat de eisen perfect inwilligt op een nochtans moeilijke locatie en bovendien een stedenbouwkundige meerwaarde biedt. Het complex is georganiseerd rond een patio waarop zoveel mogelijk vertrekken zijn georiënteerd. Neutelings beoogde hiermee een soort stedenbouw op microniveau, de zogenaamde 'stad-in-de-stad'. Het gebouwencomplex fungeert als kleinstedelijke entiteit en ageert van hieruit met de eigenlijke stedelijke context. Het perspectief van het theater als historische gangmaker van STUK -als kunstencentrum- vertaalt zich in een veelvoud aan erkers en balkon(netjes) die refereren aan het icoon van het theater bij uitstek: Romeo en Julia. Het gebouw legt duidelijk de link met de omringende stad middels uitgebreide stadszichten, zalen die op de patio uitkijken, en een stedelijke passage die het complex letterlijk doorkruist.

De nieuwbouw geeft zichzelf niet meteen prijs aan de passant, maar manifesteert zich middels een massief volumespel als een complex kluwen van zalen en niveaus. Onderhuids steekt een ingenieus netwerk van gewapend beton, waarbij elk van de zalen volgens het zogenaamde doos-in-doos-principe akoestisch volledig onafhankelijk is geconcepieerd. Voor de techniek is het complex voorzien van twee insteekwegen die alle zalen rechtstreeks kunnen bereiken. Alle zalen zijn ook bereikbaar voor mindervaliden. Het nieuwe shed-dak, dat de bovenste etage verhoogde tot een perfecte (dans)studio, geeft het oude gedeelte aan de Naamsestraat een opvallende fragiliteit en strakheid van vorm. Aan de straatkant prijken vier enorme letters - STUK - vooruitgeschoven tussen reling en ijzeren balk en zorgen in een vluchtige blik voor een hedendaags aandachtspunt met op de achtergrond het oude bouwvolume. Zichtbaar vanaf de druk bewandelde en befietste Naamsestraat, zorgt het geheel voor een duidelijk visitekaartje. Naast de dansstudio bevinden zich binnenin het STUKcafé op straatniveau, daarboven STUK Expozaal en STUK Verbeekzaal voor workshops van de universiteit.

Het kelderniveau werd opengewerkt tot een foyer-annex-onthaal dat rechtstreeks bereikbaar is vanaf de Naamsestraat en achteraan uitgeeft op de patio. Op die manier vormt het onthaal een deel van een wandelroute die over de patio van de Naamsestraat naar de Schapenstraat loopt. In Neutelings' sculpturale aanpak van het nieuwbouwgedeelte vergroot vooral het volumespel van de raampartijen als balkons het motief van het theater als stadsgebeuren. Binnenin duikt de Leuvense skyline her en der op. Doorkijkjes, een openluchttribune en een doorsteekje voor wandelaars laten de kunst gedijen in deze 'stad-in-de-stad'.

Het nieuwbouwgedeelte bevat onder meer een filmzaal (96 pers), Cinema ZED genaamd, met dieprode pluchen zetels en wanden en plafonds die met zwart similleder zijn gecapitonneerd. Cinema ZED wordt beheerd door vzw Fonk, in residentie bij STUK. Daarnaast is er STUK Ensemblezaal, een gemarkeerde zaal met zijn matgouden bakstenen en donkerrode parketvloer, bedoeld voor repetities van muziekensembles van de universiteit. In STUK Soetezaal, een middelgrote theater- en danszaal, heeft Neutelings zijn aanpak het sterkst geprofileerd. STUK Soetezaal heeft een bespeelbare ruimte van 14 bij 12, uit te breiden met twee zijtonelen en voorzien van een vaste tribune die plaats biedt aan 221 personen. Deze zaal is ook het meest prominente bouwvolume. Via een enorm raam kijkt één van de zijtonelen uit op de patio, tot in het tegenoverliggende STUKcafé, terwijl de Leuvense passant letterlijk onder de scène doorwandelt. De wanden zijn uitgevoerd in geolied beton en in een ruitvormig bas-relief motief gegoten. De trap naar STUK Soetezaal is vervaardigd in een betonnen schacht, die bovenaan uitmondt in een overloop met een Leuvense skyline.

Zo'n zicht op de Dijlevallei markeert ook STUK Labozaal in het achterblok, een omgebouwd chemielaboratorium dat ook voor de verbouwing als dansstudio fungeerde. Deze zaal is voorzien van vier ramen, aan de buitenkant verdubbeld door vier overmaatse voorzetramen die de lichtinval kunnen regelen en ook de achterzijde van het complex een eigen gezicht geven. Met een vloerveld van 20 bij 15 heeft de zaal geen vaste tribunes en ze is voorzien van een roestbruine roosterwand die ventilatie integreert. Onder deze zaal bevindt zich nog STUK Paviljoenenzaal, een zaal met 5 geluidsdichte houten boxen en enkele donkere kamers, en nog een etage lager zijn er nog twee rudimentair uitgeruste repetitie-ateliers.

14. Appartementen “Ramberg”, Leuven

De voormalige kloostergebouwen van de Paters Picpussen aan de Ramberg en de Schapenstraat te Leuven zijn in vervallen staat en worden gesloopt. Ze maken plaats voor twee grondgebonden woningen en zes appartementen met een ondergrondse parking. Binnen de historische context aan de voet van de Damiaan-Kerk wordt het aangrenzende 18de eeuwse dieppand mee opgenomen en gerenoveerd. Ook het aanpalend voormalige bedevaartspark met kapel en kruisstatieën wordt in ere hersteld.

Dankzij hun parallelle vormgeving en materialiteit, toont het project zich in het straatbeeld als één geheel. De ondergrondse parkeergarage en circulatie bevestigen de ruimtelijke en programmatische relatie. Het historisch karakter van de site wordt hergewaardeerd door een sterke verwijzing – met knipoog – naar de oude gevels met de typische getrapte opbouw. De omspiegeling van de originele gevels creëert de mogelijkheid om horizontale appartementen te realiseren achter een sterk getrapte gevelrij.

De gevels worden afgewerkt met gelakte buitenbepleistering in verschillende wittinten. De penthouses worden volledig beglaasd.

De dualiteit tussen de historische verticaliteit, eigen aan de site, en het horizontale karakter van het nieuwe programma, vormden dé uitdaging voor dit project.

De referentie naar de sterk historische beeldwaarde van Ramberg en omgeving vervat zich in de subtiële en abstracte inzet van geleiding, ritme, textuur en kleur. Deze herinterpretatie resulteert in een hedendaags project dat zich op vernieuwende manier in de stad inpast.

15. Barbarahof - arch. De Gregorio

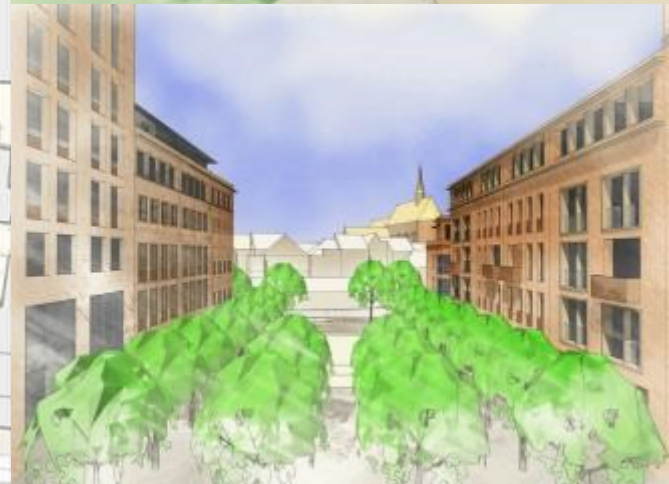
Stedelijk wonen rondom een "piazza" aan de oevers van de Dijle

De Barbara-site omvat de vroegere parking en de naastliggende gebouwen van de KBC Groep en de Boerenbond. Beide gebruikers zijn vertrokken naar een nieuwbouw aan de stationsomgeving. De ontwikkelaar van Hertogeneiland (nv Resiterra) heeft samen met CFE-Immo op Barbarahof een initiatief genomen voor een nieuwe stedelijke invulling. Daar waar het masterplan van onze hand is, wordt er voor de architectuur samengewerkt met architectengroep A33 uit Leuven. A33 heeft meer bepaald het ontwerp van de individuele woningen (9st) en van het grote te renoveren blok gemaakt. Voor de buitenaanleg wordt beroep gedaan op de landschapsarchitecten van Wirtz International.

Het project zal een 200-tal nieuwe wooneenheden bevatten, drie commerciële ruimtes, 240 ondergrondse parkings en zo'n 400 fietsenstallingen. Meer dan 90% is woonfunctie. Het totale terrein heeft een oppervlakte van zo'n 1,2 ha waarvan de helft wordt ingenomen door publieke ruimte en private tuinen.

De eerste fase is volop in uitvoering. De tweede fase is gestart in januari 2009 (na de verhuis van KBC en de Boerenbond). Het volledige project zal klaar zijn tweede helft 2010.

16. DIJLETERASSEN – TV Ontwerpbureau Pauwels

DE DIJLE LEVEND DOOR LEUVEN

“Met de afname van het economische belang van de Dijle verdween de rivier geleidelijk uit het stadsbeeld en werd ze gedegradeerd tot riool. Vandaag is het evenwel duidelijk dat waterlopen in stedelijke gebieden een belangrijke rol kunnen spelen. Het is dan ook de bedoeling om de Dijle over haar volledige lengte te herwaarderen en te doen aansluiten op de publieke ruimte.”

Zo staat te lezen in het structuurplan van Leuven uit 2004. Deze beleidsvisie heeft met de Dijleterrassen aan de Dirk Boutslaan nu de meest publieke uitwerking gekregen.

Het was voorheen een nietszeggende, stedelijke groenzone in de binnenbocht van de Dijle. De rivier stroomde 3 meter lager tussen twee kaaimuren maar was noch zichtbaar noch beleefbaar. Deze stedelijke ruimte diende met behoud van de waardevolle parkbomen getransformeerd te worden tot een aangename, aantrekkelijke en eigentijdse verblijfsplek.

Het ontwerp voorziet een park op twee niveaus, enerzijds aansluitend op het straatniveau en anderzijds op het waterniveau. Het niveauverschil van ca. 2 meter wordt opgevangen met terrasplateaus.

Rekening houdend met de inplanting van de bestaande bomen is de kaaimuur op drie plaatsen als het ware “ingesneden en open geplooid” naar drie zongeoriënteerde, houten terrassen die trapsgewijs afdalen naar het water. Het niveau van het onderste terrasplateau is zo berekend dat het enkele keren per jaar tijdelijk kan overstromen. Het spanningsveld tussen het komen en gaan van de Dijle verleent deze plek een extra dynamiek.

De terrasplateaus vormen comfortabele zittreden, her en der verspreid staan een aantal zitbanken. De terrassen zijn onderling verbonden met wandelpaden die zodanig zijn uitgewerkt dat zij toegankelijk zijn voor mindervaliden.

Om tegemoet te komen aan het natuurontwikkelingsproject van Leuven ‘De Dijle levend door Leuven’, werden de voegen van de kaaimuren plaatselijk uitgeslepen en opnieuw gevuld met kalkmortel, om spontane muurvegetatie mogelijk te maken.

Aan de overzijde van de Dijle, de buitenbocht, is een overstekend terras ontworpen. Het hangt 5 meter boven het water en geeft een apart uitzicht en perspectief over de loop van de rivier.

Door het samenspel tussen de verdiepte terrassen op waterniveau en het overstekend terras, zwevend over het water, kan je het water op verschillende manieren beleven.

De Dijleterrassen zijn sinds voorjaar 2011 in gebruik. Ze werden onmiddellijk aangenomen door heel wat publiek dat hier tijdens zonnige dagen komt picknicken, lezen, vrijen, luieren en feesten. Zelfs op hoogwaterdagen wanneer het onderste plateau is overstroomd, komen nog kano's aanmeren.

Het waren hoge verwachtingen die de stad koesterde met dit project. Het huidige gebruik maakt duidelijk dat ze volledig worden ingevuld.

Project: Dijleterrassen

Adres: Dirk Boutslaan, 3000 Leuven

Architect: TV Ontwerpbureau Pauwels / Buro voor Vrije Ruimte / Delta Consulting

Opdrachtgever: stad Leuven i.s.m. VMM

17. MOUTERIJ - ARCHITECTURALE MICROCHIRURGIE – VBM Architects

Wonen in de binnenstad, voor Leuven betekent dit vaak wonen op historische sites en niet zelden ook hergebruik van bestaande industriële gebouwen. De voormalige brouwerij De Ram in de Brouwersstraat is zo'n uniek stukje industrieel erfgoed dat na een grondige renovatie en uitbreiding tot woongebied heeft ervaren. De site – een voormalige brouwerij en mouterij - ligt verscholen in het binnengebied van een bouwblok in het hart van Leuven, langs de Dijle, tegenover het Handbogenhof en de historische stadswallen. De gebouwen stonden al jaren leeg en lagen er nogal bouwvallig bij. De renovatie verliep in twee fases. In 2002 werd eerst het brouwershuis gerenoveerd en vanaf 2007 werd gestart met de verbouwing van de mouterij.

Het project is verdeeld in drie zones die elk een eigen uitwerking qua woningtypes kregen: zone 1 - de vroegere stallen - omgevormd tot vijf rijwoningen; zone 2 - de mouterij - omgevormd tot zes lofts en zone 3 - de achtertuin met zicht op het Handbooghof - verdicht met zes nieuwe patiovilla's. Dankzij deze typologische verscheidenheid en het ontwerpend onderzoek dat eraan vooraf ging, kon de site ontwikkeld en verdicht worden met behoud van het oorspronkelijke uitzicht van de bestaande gebouwen en zonder dat dit ten koste gaat van de privacy van de omwonenden en van de nieuwe bewoners.

In de voormalige stallen komen eenzijdig ontsloten woningen, waarbij getracht wordt licht langs de blinde zijde binnen te halen via een reeks dakramen boven een open trap. De oude mouterij vereist omwille van de kleine bestaande verdiepingshoogten (slechts 1,85 m) een zeer specifieke ontwerpoplossing. De bestaande gevelopeningen worden opgevuld met een verschillend baksteen metselwerk en tegelijkertijd worden nieuwe openingen gemaakt die overeenkomen met de nieuwe hoogtes van de bouwlagen. De gevel blijft zo - als een palimpsest, een hergebruikt stuk perkament - getuige van alle opeenvolgende historische interventies. De vensters fungeren als lange nissen die veel daglicht toelaten en tegelijk een beperkte zijdelingse inkijk garanderen. De nieuwe villa's tenslotte zijn individueel ontworpen in functie van lichten, zichten en privacy, en dit door middel van beheerste combinaties van open en gesloten gevelvlakken. De patio-typologie werd gekozen om de eis naar privacy en uitzicht af te stemmen op de toegankelijkheid en de condities van de omgeving, namelijk de aanpalende tuintjes in het westen, de Dijle in het oosten en de voormalige mouterij in het noorden. Elke wooneenheid kan beschikken over twee ondergrondse parkeerplaatsen. Vanuit de stadsvilla's en de lofts is er een rechtstreekse verbinding met de parking. Voor de woningen is er een passage door de gemeenschappelijke tuin.

Het uiteindelijke plan is het resultaat van een grondige herformulering van de vraagstelling. De architect heeft de omliggende randvoorwaarden weten te lezen als een complexe DNA-code. Hij heeft architecturale microchirurgie ingezet om de restanten van de voormalige brouwerij-industrie nieuw leven in te blazen en dit vervuilde brownfield om te vormen tot een verdichte en hoog kwalitatieve woonomgeving.

Project: Mouterij, Adres: Brouwersstraat 7, 3000 Leuven, Architect ontwerp: VBM architects, Architect uitvoering: Bogdan & Van Broeck Architects, Studiebureau: Ingenieursbureau Arcade nv, Opdrachtgever: Ertzberg cvba

18. KLAVERVELD - SLUITSTUK VAN EEN NIEUWE BUURT

Aansluitend op de vernieuwingen langs de Penitentienstraat en de Fonteinstraat is nu ook de voormalige Terclaverssite, een gebied waar tot voor kort de gelijknamige drankenhandel was gevestigd, tot woongebied getransformeerd. Op een steenworp afstand van de Vismarkt ontstond Klaverveld met 91 nieuwe appartementen.

Deze wooninbreiding wordt gestructureerd door de silotoren, door een naastgelegen buurtpark, door de terug open te maken Dijle (met Dijlepad en Dijleweide) en door een nieuw autovrij woonerf en een groen binnenhof. Deze elementen verankeren het project van meet af aan in de omgeving. Het merendeel van de appartementen richt zich met zijn volledig beglaasde gevelpuien en buitengewoon grote terrassen naar deze groene en open ruimtes. Goede lichtinval, bezonning en uitzicht waren hierbij sturend voor het ontwerp. Op deze manier worden de publieke ruimtes ‘geladen’, beleefd en gecontroleerd.

Houten schuifpanelen zorgen samen met beton, staal en glas voor een dynamisch spel in deze representatieve gevels. De private binnengevels met verticale ramen zorgen voor een meer rustige en privaatieve sfeer. Uitspringende traphallen markeren de nieuwe inkomhallen langs het erf en langs het binnenhof. Het aanbod aan woningtypes is groot, afgestemd op de plek in het geheel, van een kleine studio tot grote duplexen.

Onder het volledige gebouw bevindt zich een ondergrondse parking met parkeerplaatsen en boxen voor de bewoners. Ook onder het binnenhof is ruimte voor parkeren. Deze wordt gebruikt door andere buurtbewoners en werknemers van de bedrijven van de naastliggende gerenoveerde Silotoren.

De auto wordt in alle gevallen vanaf de ontsluitingsweg direct afgeleid naar de ondergrondse parking zodat alle publieke ruimtes op het terrein autovrij blijven. Het volledige gebied is doorwaadbaar voor voetgangers over alle groene en open ruimtes heen. Voetgangers zullen ook het nieuwe Dijlepad waarderen, dat werd aangelegd langs de rivier die op deze plaats over een afstand van bijna 120 meter, tussen de Penitentienstraat en de Mechelsestraat, werd opengelegd. Het versterkt niet alleen het groene karakter van deze nieuwe buurt maar ook de verbindingen met de binnenstad.

De grote volumes worden geconcentreerd rond de historische silotoren. Zo blijven de zichten vanuit de silotoren maximaal gevrijwaard en onttrekken de grote volumes zich ook aan het profiel van de historische straten. Een kwalitatieve concentratie van woonentiteiten in de benedenstad is per definitie een duurzaam concept. Quasi alle entiteiten richten zich naar de zon, maar zijn tegelijkertijd voldoende beschermt door de terrassen en de schermen tegen oververhitting. Regenwater wordt gebufferd, hergebruikt en geïnfiltreerd met overstort naar de Dijle.

Project: Klaverveld, Adres: Fonteinstraat 1, 3000 Leuven, Architect: A33 architecten

Landschapsarchitect: Ontwerpbureau Pauwels, Studiebureau stabiliteit: Delta Consulting, Studiebureau bouw fysica: Daidalos Peutz, Opdrachtgever: Invento+ NV (Promobuild NV)

19. Wooncluster "CARDENVELD" – Pol Imbrechts arch.

Het project bestaat uit: gebouw 13 gestapelde woningen, met ondergrondse garages, 16 patiowoningen, 10 parkwoningen, en 7 bel-étagewoningen.

Kenmerkend voor de projectopbouw is de combinatie van een grote aandacht voor de bijzonderheden van de locatie en de algemene verwijzing naar de dynamiek van de stad. Deze keert terug in het combineren van uiteenlopende typologieën. De opvulling is geleed in vier woningtypologieën, die geschakeld worden rond vier straten. De toegepaste typen zijn deze van de gestapelde woning, de patiowoning, de stadswoning (parkwoning) en de bel-étagewoning. De typologieën zijn gesitueerd in een kader dat nauwkeurig is gedefinieerd door de muren op de erfscheidingen tussen privé-gebied en openbare ruimte. Het afschermen van de privé leefwereld van de bewoners is gekoppeld aan een maximalisering van de private en een minimalisering van de openbare buitenruimte. Tevens is de auto grotendeels weg gefilterd uit de openbare ruimte. Er zijn dan ook geen traditionele voetpaden. Een zelfde verharding wordt aangelegd van gevel tot gevel. De straat wordt gezien als het verlengde van de woonfunctie.

Deze inbreiding biedt, inspelend op het groeiend verlangen naar een urbane woonwijze, een alternatief voor de traditionele rijwoning én vrijstaande woning. Alle typen geven op een eigentijdse wijze antwoord op dit thans populaire woonbeeld.

De woningen zijn geschakeld rond twee hoofdstraten en twee smallere dwarsstraten. Deze laatste volgen de helling van het terrein. De hoofdstraten zijn nagenoeg vlak. Zij lopen dwars op de helling. De beide hoofdstraten geven toegang op een achtergelegen stadspark en vormen een voetgangersverbinding voor de ganse omgeving.

Door de hoge dichtheid van de woningen is in de inplanting en uitwerking van de bouwvolumes veel aandacht geschonken aan tuinen, patio's en terrassen. Bij de patio- en de parkwoningen zijn de tweede en derde bouwlaag slechts gedeeltelijk bebouwd waardoor een getande skyline ontstaat, die de lichtinval in de straten, tuinen en binnenruimten van de woningen gunstig beïnvloed. Op deze wijze ontstaat ook veel open ruimte op de verdiepingen zodat grote terrassen mogelijk zijn.

De woningen zijn zo gegroepeerd en de volumes van de verdiepingen zo geplaatst t.o.v. elkaar, zodat licht en zon vrij spel hebben en er ontstaat een geritmeerde volumewerking, waar de gevoel van smalle straten totaal afwezig is. Uitzicht, doorzicht en bezonning zijn steeds optimaal geregeld. Bovendien wordt de leefbaarheid van het woonerf enorm versterkt door de aansluiting van de verschillende terrassen op alle niveau's en tegen de straat. De grote zorg voor privacy is gecombineerd met de visuele vastankering van de woningen aan de straten.

20. TERVUURSEPOORT - EEN NIEUWE POORT LANGS DE VESTEN

Aan de vroegere stadspoorten herinnert nu enkel nog de naam van het desbetreffende kruispunt op de Leuvense ring. Een nieuw gebouw aan de Tervuursepoort ambieert hierin verandering te brengen. Samen met het tegenoverliggend kantoorgebouw wil het project een nieuwe "poort" voor Leuven vormen. Het appartementsgebouw bestaat uit een hoger accent van zes lagen op de hoek en twee flanken van vier lagen die aansluiten op de naastliggende bebouwing, zowel aan de Tervuursevest als in de Tervuursesteenweg. De architectuur is een evenwichtige en doordachte invulling van gesloten en open vlakken die gekozen zijn in functie van de omgeving. Het project draagt een zekere dualiteit in zich. Enerzijds is het een strenge en strakke compositie langs de Ring, anderzijds heeft het ook een zekere frivoliteit door de speelse verdeling van de glaspartijen.

Door op het gelijkvloers te kiezen voor commerciële functies wordt een grote openheid en transparantie bereikt. Hierdoor ontstaat, net als bij het kantoorgebouw aan de overzijde, een boeiende relatie tussen binnen en buiten. Zien en gezien worden...

Op de Tervuursesteenweg is de bouwlijn 3 meter achteruit geplaatst ten opzichte van de bestaande rooilijn in de straat. Dit maakt de voetgangerszone op deze hoek niet alleen aangenamer maar vooral ook veiliger. Het creëert ook meer ruimte voor de zijingang tot de appartementen. Omwille van het drukke verkeer was de plaatsing van terrassen een bijzonder aandachtspunt. Op de eerste verdieping is bewust gekozen om geen terrassen te plaatsen aan de straatzijde van het gebouw, maar om ze te voorzien aan de stillere tuinzijde. De typologie van de appartementen is op dit niveau omgedraaid. De gevel aan de straatzijde is op het eerste niveau eerder gesloten. Enkel het hoekappartement krijgt een maximale openheid om zich optimaal te kunnen richten op het kruispunt. Om reden van verkeershinder zijn ook de niveaus +2 en +3 langs de Ring eerder gesloten en hebben maar beperkte gevelopeningen. Op de Tervuursesteenweg daarentegen, waar de appartementen al enigszins boven het verkeer verheven zijn, geven inpandige terrassen de mogelijkheid om op een discrete manier te profiteren van de goede oriëntatie en een mooi perspectief langs de Leuvense Ring. Op niveau +4 en +5 kan men vanuit 2 ruime appartementen genieten van de royale uitzichten over de vallei. Een venster op de stad.

Het gehele project is een mix van grote en kleine appartementen waarbij getracht is om zoveel mogelijk wooneenheden zowel bij de tuinzijde als bij de straatzijde te betrekken. De grote tuin is gemeenschappelijk en kan door iedereen gebruikt worden voor individuele en gemeenschappelijke activiteiten.

Voor het gevelmateriaal aan de straatzijde werd geopteerd voor kalkzandsteen wat sterk contrasteert met de omgeving. Door bewust te kiezen voor zandsteen wilde de architect refereren naar de oude stadspoorten om de poortfunctie van dit gebouw, in samenspel met het tegenoverliggende kantoorgebouw, te benadrukken.

Project: Tervuursepoort

Adres: Tervuursesteenweg / Herestraat, 3000 Leuven

Architect: John Eyers, Jaspers - Eyers Architects

Studiebureau stabiliteit: Archimedes

Studiebureau technieken: CES

Opdrachtgever: E&P Invest

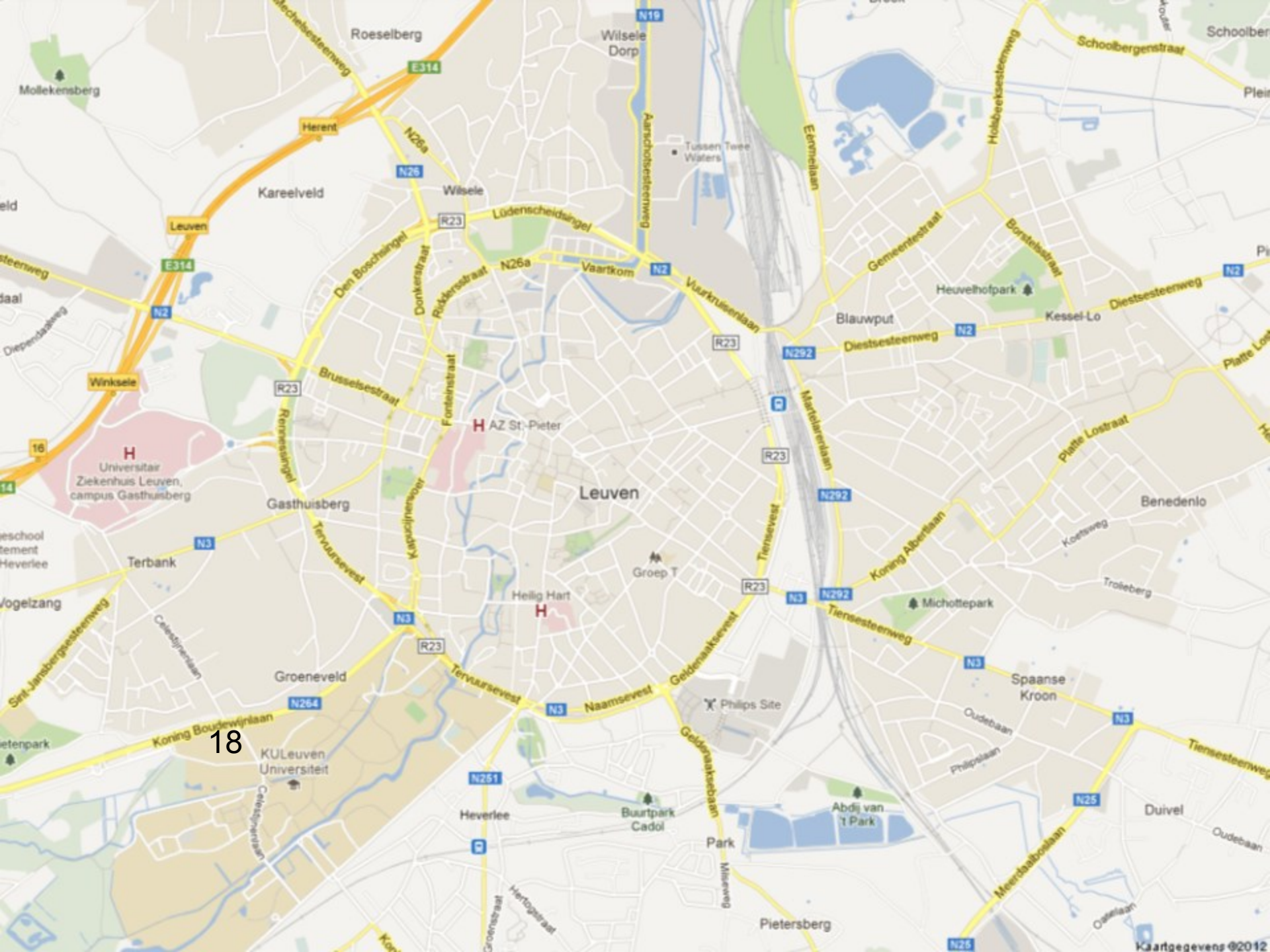
21. IMEC toren – Baumschlager Eberle, 2014

Sinds enkele jaren is de imec-toren een echt landmark geworden voor wie Leuven vanuit het westen binnenrijdt. Zowel de bijzondere vorm van dit 70 meter hoge torengedouw als de glazen gevel springen in het oog. Als een uitroepteken in het landschap geplaatst, benadrukt deze indrukwekkende toren de bijzondere status van imec als wereldleider in Onderzoek, Ontwikkeling & Innovatie op het gebied van nano-elektronica en digitale technologie.

Het gedouw omvat een ondergrondse parking over 4 bouwlagen, een laboratorium dat zich uitstrekt over 2 verdiepingen, en een 16 niveaus tellend kantoorgedouw dat ruimte biedt aan 450 personen. Van onder tot boven bukt dit bouwwerk van de constructieve uitdagingen.

Het constructief ontwerp van de bovenbouw springt het meest in het oog. Die bovenbouw is opgevat als een naar boven toe breder wordende dubbele kern. Alle verdiepingvloeren hangen in uitkraging over de kern, aangezien er in de gevels van het torengedouw geen enkele kolom aanwezig is die de vloerplaten constructief kan ondersteunen. “Het Diamonds 3D rekenmodel was uiteraard onontbeerlijk om de effecten van de wind op een dergelijke torenconstructie te begroten” vertelt Jan Van Aelst.

“Maar wat dit project heel bijzonder maakt zijn de strenge eisen die werden gesteld aan de doorbuiging van de gevelelementen. Die glazen elementen zijn bevestigd aan stalen kolommetjes die fungeren als afstandshouders tussen de verdiepingvloeren. Om er 100% zeker van te zijn dat de afstand tussen de vloerplaten vrijwel constant blijft (zodat de doorbuiging van de gevelelementen voldoende beperkt blijft) hebben we heel veel aandacht besteed aan het verschil in doorbuiging tussen boven- en ondergelegen vloerplaten.”

18